

Apskaut māti Latviju.

“Bet Jēzus, mācekļus pieaicinājis, sacīja: “Jūs zināt, ka valdnieki tautas apspiež un viņu varenie ir varmācīgi pret tām. Bet tā lai nav starp jums. Kas no jums grib būt liels, tas lai ir jūsu kalps. Un, kas jūsu vidū grib būt pirmais, tas lai ir jūsu vergs. Jo tāpat arī Cilvēka Dēls nav nācis, lai viņam kalpotu, bet lai viņš pats kalpotu un atdotu savu dzīvību kā izpiršanas maksu par daudziem.” (Mt 20:25-28)

Mēs atkal svinam 18.novembri – Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienu. Jau deviņdesmit septīto. Gribētos pat teikt– svinam Mātes dienu. Mātes Latvijas.

Nesen redzēju televīzijas raidījumā “Province” jauku sižetu par Liezēres pagasta bērnu aprūpes centru “Namiņš”. Bērni tur nokļūst vecāku alkoholisma, konfliktu vai sūro sadzīves apstākļu dēļ. Taču kad Kasparam, 12 gadus vecam zēnam vaicāja, kas ir pirmais, ko viņš gribētu izdarīt, aizbraucot mājās, viņš atbildēja – apskaut mammu. Cik tas ir svarīgi katram bērnam!

18.novembris ir svarīga diena tautai – diena, kad apskaut māti Latviju. Arī tiem, kas no Latvijas ģimenes izņemti vai paši to atstājuši un tagad dzīvo kur kurais svešumā. Varam kādā klusā brīdī aizvērt acis, domās apskaut Latviju un ieklausīties, kas notiek sirdī.

4.bauslis saka: “Godā tēvu un māti!” Tas ir pirmais un lielākais no baušļiem, kas kārtot attiecības starp cilvēkiem. Dievs dod tam apsolījumu – dari tā, lai tavas dienas būtu ilgas tajā zemē, ko Kungs, tavs Dievs, tev dod. Ģimene, kurā ir tēvs un māte, kas gādā par bērniem tā, ka bērni viņus godā un ciena – tas ir pamats gan cilvēka labklājībai, gan valsts ilgtspējībai.

Vai to var tā tieši attiecināt arī uz Latvijas valsti, kuru par Māti saucam tēlainā un emocionālā nozīmē? Izrādās – var! Mārtiņš Luters, skaidrojot 4. bausli to attiecina ne tikai uz tēvu un māti, bet arī uz valsti un valdniekiem.

Runājot par valsts tematiku, bieži citē apustuļa Pāvila vēstuli Romiešiem: “Nav valsts varas kā vien no Dieva.” Tas šķiet dod tādu kā neierobežotu kredītu tiem, kas nonākuši valdošos amatos, ka viņu rīcība jāuzskata par paša Dieva rīcību. Taču Pāvils turpat arī paskaidro, kāda ir varai dotā dievišķā mandāta būtība: “Valsts vara ir Dieva kalpone tevis labā”, viņš saka. Valdnieku, valstu vadītāju sūtība ir kalpot Dievam savu pavalstnieku labā. Kas viņam uzticēto varu izmanto citādi, ir nelietīgais kalps, kam būs jādod norēķins Dieva priekšā.

Ja mūsdienās šādi senatnīgi priekšstati par Dieva kalpu var būt grūti izprotami, Lutera 4.baušļa skaidrojums dod tēlu, ko ir viegli saprast un atcerēties. Ģimenes tēlu. Ja kādam uznāk jautājums, kas es esmu un ko es te daru, savā amatā, tas var viegli atsaukt atmiņā, ka valdītājiem jāattiecas pret saviem pavalstniekiem tā, kā gudri, gādīgi un mīloši vecāki izturas pret savu ģimeni. Tā, lai tauta viņos varētu saskatīt māti Latviju – to, kuru gribas apskaut pašu pirmo.

Saeimas un ministru kabineta sēdēs ir jāpieņem daudz sarežģītu lēmumu – te banka jāpārdod, te investors jāpiesaista, te jāizšķiras, vai skolās audzināt jaunatni tikumībā. Tas nav vienkārši. Brīžos,

kad kļūst grūti aiz kokiem saskatīt mežu, varbūt noder pieminēt savus mīļos, savu ģimeni – kā es gribētu attiekties pret viņiem? Un tad rīkoties saskaņā ar virsuzdevumu, ko Dievs dod valsts varai – katrā lietā būt saviem pavalstniekiem par gudriem, gādīgiem un mīlošiem vecākiem.

Tad arī tauta labāk varēs atzīt, ka valsts vara patiesi ir Dieva kalpone viņas labā un arī bez hiphopa klipiem atsauksies tā, kā Rakstos teikts: dos ikvienam, kas tam pienākas: kam pienākas nodokļi – nodokļus, kam muiža – muižu, kam bijība – tam izrādīs bijību, kam pienākas cieņa – tam cieņu. Un lūgs Dievu par saviem vadītājiem, ko arī visu laiku darām. Tā Bībelē aprakstītas vēlamās attiecības starp varu un tautu, par ko bieži mēdz runāt. Tad Latvija būs māte, kuru gribas apskaut pirmo, vēl pirms Īrijas un Anglijas.

Kā es rīkotos ar savu ģimeni, ar saviem bērniem? No šī viedokļa var palūkoties arī uz to, kas patlaban Latvijas un visas Eiropas iedzīvotājus visvairāk satrauc – ieceļotāju krīze, uz kuras fona Parīzē nupat notika neģēlīgs terora noziegums. Eiropas Komisijas prezidents, kurš pēc amata varētu būt tāds kā Eiropas ģimenes vectēvs, neilgi pēc tam sacīja, ka nav vajadzīgs pārskatīt ES bēgļu politiku, - **jo**: “Tie, kuri veica uzbrukumus ir tie paši cilvēki, no kuriem bēgļi bēg.” Kad es to dzirdēju, nodomāju - par bēgļiem gluži manas domas.

Jauns parīzietis, kam izdevās izbēgt no Bataklana koncertzāles, kur džihādisti šāva un spridzināja cilvēkus, stāstīja, ka, izskrējis laukā pa durvīm, viņš pēkšņi sajuta, kāds dārgums ir dzīve. Kā jūs domājat, kādam gan jābūt cilvēkam, lai no ārpuses turētu tās durvis ciet un neļautu nevienam izbēgt? Sīrijā un Irākā, kur valda tā dēvētā Islāma valsts, kur notiek karš, apšaudes, bombardēšanas un regulāras masu eksekūcijas, tāds Bataklana klubs ir katru dienu. Mēs taču nebūsim tie, kas turēsim durvis ciet lai neļautu viņiem izbēgt? Kas par cilvēkiem tad mēs būtu? Vai tā mēs nenodotu visas savas vērtības un pašu cilvēcību?

Kristieši un jezīdi, kurus nogalina tikai par to, kas viņi ir. Viņu bērni, ko dzimtenē piesit krustā vai nogriež galvas. Meitenes un sievietes, kuras nonāk verdzībā vai publiskajos namos islāma kaujinieku izpriecai. Musulmaņi, kuri cenšas tikt projām no *daēš* Islāma valsts “paradīzes”, jo pa īstam tic, ka viņu reliģija aicina uz mieru, satiecību un labestību – un viņus par to nogalina. Tādi ir tie, ko vārda īstā nozīmē var nosaukt par bēgļiem. Tie ir pa nāves durvīm izsprukušie. Viņi spēj novērtēt, kāds dārgums ir dzīvot mierā. Latvijas draudzes un pat ģimenes ir teikušas, ka ir gatavas kādus bēgļus uzņemt, ja tas būtu vajadzīgs, un palīdzēt viņiem. Pret tiem Eiropai nūdien nav jāmaina sava attieksme. Tieši to mēs mājās paši bijām pārrunājuši!

Tādēļ īstenībā prezidentam Junkeram to pat nevajadzēja atgādināt. Krīzes brīdī no vecākiem ne jau to gaida lai viņi pateiktu bērniem to, ko tie zina paši. Krīzes brīdī vajaga ko citu – pārliecību, ka vecāki saprot, kas notiek, saka taisnību un zina, ko dara. Vēl vairāk vajag apziņu, ka vecāki pirmām kārtām gādās par savu bērnu drošību.

Pat ja tas nav iemīļots temats reportāžās, to nav iespējams noslēpt, ka liela, ja ne lielākā daļa no migrantiem ir nebēgļi. Tie nebēg ne no kara zonām, ne no genocīda. Tie nav nāvei izsprukušas sievietes vai bērni un pat ne ģimenes tēvi. Tie ir muskuļoti, brangi vīrieši karadienesta vecumā, ar labākajā gadījumā parazitisku attieksmi, kuri te izklaidus, te ciešā ierindā apņēmīgi dodas uz priekšu, pārvarot upes, dzeloņstieples, policistu ķēdes un valstu robežas – lai iegūtu zemi, kur piens un medus tek. Tie nav bēgļi. Profesora Tumana vārdiem runājot: “Tie ir citas civilizācijas pārstāvji, kas parasti nevēlas integrēties, turklāt ļoti bieži viņi ir naidīgi noskaņoti pret mums un mūsu civilizāciju. Te ir civilizāciju sadursme, te ir reāli draudi Eiropai, nevis kaut kādu nevainīgu bēgļu ienākšana.”

Mūs varbūt mierina tas, ka šīs nebēgļu straumes ilgotais mērķis neesam tieši mēs un no mums gaidītais piensums pagaidām ir niecīgs, taču kas notiek ar Eiropu, notiek ar mums. Itālija, Grieķija – pirmās kristīgās zemes. Vācija, reformācijas šūpulis. Vai tas, kas notiek, ir saprātīgi un pareizi?

Bieži dzird, ka ar to kaut ko iesākt ir “grūti”, “sarežģīti”, “neiespējami”. Taču nāk prātā Vecās Derības lasījumā dzirdētā Mordohaja saruna ar ķēniņieni Esteri: “Ja tu tagad cietīsi klusu, tad tu un tava tēva nams ies bojā. Kas zina, vai ne šī laika dēļ tu esi kļuvusi ķēniņiene?” Eiropas savienībā dzīvo ap 500 miljoniem cilvēku un tikai viens no tiem ir prezidenta amatā. Cilvēks tādā postenī varētu sev jautāt – nez’ ar ko es esmu tik izcils, ka esmu paaugstināts tik ķēnišķīgā godā. Taču Mordohajs jautā ko citu – “vai ne šī laika dēļ tu kļuvi ķēniņiene?”

Mūsdienās, kad kalkulators ir katrā telefonā, bērniem nūdien nevajag, lai kāds no vecākiem izdala patvēruma prasītāju skaitu ar 28 un nosauc to par plānu migrācijas problēmas risinājumam – sevišķi, ja, pēc profesora Taivāna teiktā, Āfrikas kontinentā vien 20-30 miljoni nebēgļu gaida iespēju ierasties.

Protams, ka nosargāt Eiropas ārējo robežu ir grūti – bet vai ne tādēļ tu esi ķēnišķīgā godā? Protams, ka ir sarežģīti atšķirt īstu bēgli no nebēgļa un svešu labumu tīkotāja, bet vai ne tādēļ tu esi savā amatā? Protams var likties neiespējami kontrolēt tāda mēroga nelegālu imigrāciju, savaldīt tos, kas izlaupa tirgotavas un tūlīt uz vietas aizsūtīt atpakaļ tos, kas terorizē vietējos iedzīvotājus – bet vai ne tieši šī laika dēļ, tu esi tur kur esi?

Eiropas Komisijas prezidenta amatu es apcerēju pārstāvnieciski. Ne viens ir karotājs. No dižas savienības prezidenta, no lielvaras kanclera, līdz katram valdošam postenim nelielā valstī – ikvienam kas pretendē uz lielāku vai mazāku ķēnišķīgu godu vajadzētu iepriekš apsvērt, ka var nākt grūti, sarežģīti, neiespējami laiki, kad jārikojas saprātīgi un apņēmīgi, lai cilvēctība tiktu piepildīta, bet lai arī tēva nams neiet postā un lai māte tēvzeme būtu drošībā. Ja negribi vai nemāki, tad nekandidē. Tieši tādēļ, mīļā tauta, ir tik svarīgi lūgt Dievu un varbūt pat gavēt par saviem vadītājiem tā, kā tauta izšķirīgā brīdī lūdza par savu ķēniņieni Esteri.

Dievs katrā bērņā ieliek talanta dāvanu, taču dievišķā dzirksts krāšņi uzplaukst ģimenē, kur gudri, gādīgi un mīloši vecāki tam rada labvēlīgus apstākļus. Latvijas ļaužu dvēselēs mājō gan līdzcietība, gan, gan solidaritāte, gan atbildība. Lai tā uzplauktu un nestu augļus, tāpat kā ģimenē ir vajadzīga pārliecība, ka vecāki saprot, kas notiek, zina ko dara, un rūpējas par savu bērnu drošību. Tad nevajadzēs pat videoklipus par mūsu senču bēgļu gaitām – kuri starp citu bija bēgli Rietumu civilizācijas telpā un atrada patvērumu starp savējiem. Nevajadzēs kaunināt vai želināt. Vienkārši parādiet, ka saprotat, kas notiek, ka rīkojaties atbilstoši realitātei – un latvieši nebūs tie, kas turēs ciet nāves vērtus, lai neļautu izbēgt tiem, kurus slepkavo un izvaro. Tas būtu pretrunā gan ar mūsu kristīgajām saknēm, gan ar dainu ētiku, gan ar visu šeit dzīvojošo tautību ētosu. Tas būtu pret mūsu piederību ne tikai Eiropai, bet cilvēctībai.

Taču svētku reizē ir labi padomāt arī par lielajām norisēm. Pirms nedēļas Latvijas Vēstneša portālā parādījās acis atdaroša intervija ar vienu no mūsu gaišākajiem prātiem, vēstures profesoru Hariju Tumanu. Tur cita starpā ir apgāzts arī populārais viedoklis, ka Roma gāja bojā tāpēc, ka to iekaroja barbari. Īstenībā Roma gāja bojā tāpēc, ka romieši bija kļuvuši par barbariem. Viņi bija zaudējuši savu kultūru, varonības un citus ideālus. Kad tas notika, Roma iegāja vecumdienu stadijā, zaudēja spēkus un to saplosīja hiēnas, kā tas dabā notiek ar novārgušiem dzīvniekiem un civilizācijām.

Kas raksturo sabiedrību tuvu pie beigām? Kultūra, kurā ideāli ir zuduši, bet par galveno vērtību kļuvis personīgais labums. Kad augstākā vērtība ir materiālā labklājība un bauda un kad beidz

pastāvēt ideāli, kuru dēļ cilvēks ir gatavs būt varonis. Tā saka profesors Tumans. Vēl viņš stāsta, ka rietošās Romas “kultūrā sāka dominēt destruktīvi procesi – pieauga sociālās un ekonomiskās problēmas, korupcija un birokratizācija, zuda interese par mākslu, literatūru, filozofiju un zinātņi, bibliotēkas stāvēja tukšas, toties milzīgā cieņā bija izklaides un šovi – gladiatoru cīņas, ratu braukšanas sacīkstes, cirka spēles utt.”

Tas viss ir gana pazīstami, lai nebūtu tikai liecība par senvēsturi, taču viena mirstošās Romas pazīme pa īstam ieskandina trauksmes signālu: tad skolotājs gadā saņēma tikpat lielu atalgojumu, cik ratu braucējs – analogs mūsdienu šovmenim, sportistam vai kinozvaigznei – saņēma vienā dienā... Un tam pat nav sakara ar grūti kaldināto skolotāju algu reformu, tam ir sakars ar mūsu pašu, ar vienkāršo cilvēku vēlmēm un interesēm. Ar ideāliem un ar modeļiem, kas jaunatnei šķiet atdarināšanas vērti. Teju katrs Latvijā pazīst lielisko latviešu talantu Kristapu Porziņģi, jo par viņu stāsta katrā Panorāmā. Latvijas dzimšanas dienā viņš savai dzimtenei ir uzdāvinājis spožu uzvaru ar 29 gūtiem punktiem. Tas mūsu lieliski iepriecināja! Daudz mazāk tauta pazīst Andri Ambaini vai to pašu Hariju Tumanu. Vai arī mūsu kultūra ir norieta stadijā?

Izvēles par Latvijas attīstības virzieniem bieži tiek pamatotas ar Eiropas vērtībām. Tas izklausās iespaidīgi. Taču par kādu Eiropu mēs runājam? Par to Eiropu, kura tiecās īstenot savus kristīgos un apgaismības ideālus, vai to, kura no tiem jau atteikusies? To Eiropu, kuras izcilais domātājs Platons uzskatīja, ka valsts ir tikumība un valdīt drīkst tie, kas ir vistuvāk tikumības ideālam? Vai arī to, kur filozofi un pedagogi piepeši vairs īsti nespēj pateikt, kas vispār ir tikumība un kur pats šis vārds izskan gandrīz kā lamuvārds?

Tā visa ir Eiropa, taču vērtības būs ļoti atšķirīgas. Vai mēs par vadzvaigzni uzskatām nobriedušo Eiropu, kas apgaismo visu pasauli, vai norietošo Eiropu, kas uz migrantu kolonām skatās ar veca suņa satraukumu, kurš redz mājā ienākam jauno suni? Kāpēc šie skati tā uztrauc? Tādēļ ka tajos ir redzama apņēmība, vienotība, ticības pārliecība un skaidrs mērķis. Kāds mērķis vieno mūs? Kādu ticību varam likt pretī?

Eiropa, kas ir veidojusies ap lielo Bībeles stāstu par tautas iziešanu no verdzības nama uz apsolīto zemi, ir vienmēr ticējusi brīvībai un Dieva vadīta ir uz to gājusi. Tas ir nozīmējies brīvību pieaugt gudrībā un tikumā. Taču tas ne vienmēr ir nozīmējies būt katram tikai par sevi. Brīvību no jebkādam kopīgām normām, no svētuma izjūtas, no nacionālas valsts idejas. Ne vienmēr tas ir nozīmējies brīvību katram izvēlēties savu morāli, izvēlēties pat savu dzimumu un attiecīgo dušas telpu skolas sporta zālē. Ne vienmēr tas ir nozīmējies dzīves telpu bez neviena svēta “nē!”, pret kuru atdurties, pie kā pieturēties.

Jā, arī tāda brīvība pieder kādas Eiropas vērtībām. Taču būtu svarīgi no visām Eiropas vērtībām izvēlēties tās, kas vieno un iedvesmo uz varonību aizstāvēt savu civilizāciju un dzīvesveidu, kā to darīja vectēvi, šo valsti izcīnot un uzceļot. Ko labu valstij un sabiedrībai nesīs tās, kas iekvēlina tikai šo vērtību entuziastu grupu – kuri gan labprāt gribētu tās padarīt par normu visiem? Eiropas vērtības... Barbari pakļāva Romu tad, kad Romas vērtības kļuva tādas, ka pārstāja iedvesmot pašus romiešus. Viņi vairs nejuta dzinuli tās aizstāvēt. Vai domāt eiropiski un mācīties no vēstures ir nesavienojamas lietas?

Profesors Tumans gan izsaka domu, ka civilizāciju novecošana un nāve ir nenovēršams process, tāpat kā cilvēks nevar stāties ceļā braucošam vilcienam. Kas mums kā eiropiešiem atliek? Viena iespēja – nopirkt popkornu, iekārtoties ērtāk un noskatīties, cenšoties atlikušajā laikā gūt pēc iespējas vairāk baudas un labuma. Ja ir vēlēšanās, to var ietērt bravūrā un teikt – neviens mūs neiebiedēs, mēs neatkāpsimies no savām vērtībām – lai gan nevar atjaunoties, nevar pārvietoties

kādu vagonu tālāk no galastacijas, nepārskatot kaut kādas pamata nostādnes, nemēģinot atgūt kaut ko no senās iedvesmas. Cita iespēja – vismaz mēģināt. Piemēram, izkāpt uz mirkli no tā vilciena un aiziet Lāčplēša dienā uz krastmalu pie Rīgas pils vai uz līdzīgu vietu savā pilsētā vai ciemā. Nevis kā uz izklaidi, bet mēģināt saklausīt to dienu dunu, kad tautas varoņi izcīnīja mums brīvu Latviju. Lāčplēša spēks esot bijis ausīs, kas dzird savu tautu. Sadzirdēt savas tautas saknes, kas smēlās spēku no ticības un vērtībām, kuras ļāva izaudzīnāt varoņus. Svecīšu gaismā lūkoties pēc mērķa, kas spēj iedvesmot un vienot arī šodien.

Lāčplēša dienā es biju Daugavmalā. Pacilājoši skaists notikums – tik daudz jaunu cilvēku, ģimenes ar bērniem, atnākušas apskaut māti Latviju un apskāvienā uzpildīties ar ideāliem, smelties iedvesmu audzināt savas atvases par cilvēkiem, kas ir spējīgi uz varonību cīņā par Latviju, kas būs jāizcīna viņiem – pret korupciju, pret atkarībām, pret jebko, kas to posta. Par taisnību, par kultūru un ideāliem, par stiprām ģimenēm, par nākotni, par pieaugšanu gudrībā un tikumā, kas valsti ceļ.

Tikai vienas lietas man tur pietrūka – krievu valodas. Varbūt patriotiskais pacēlums bija tik liels, ka visi runāja valsts valodā vai varbūt man vienkārši nelaimējās, bet es būtu priecājies sastapt ļaužu pulciņus, kas sarunājas krieviski. Bez visa pārējā Latvijas vienotībā ir īpaša plaša un abās malās vienas valsts cilvēki dzīvo kā divās atšķirīgās telpās. Vieni nevar piedot okupācijas pārestību, otri nevar pārvarēt rūgtumu neizpildīta solījuma dēļ par pilsonību – tās ir ilgi rūgušas lietas, ko grūti labot. Plaša ir pildīta ar savstarpēju neuzticēšanos. Par tiltu nebūtu žēl maksāt arī miljardu, jo nācijas vienotība kļūst svarīgāka ar katru gadu. Tikai vienotībā mazās lietas kļūst stipras. Lūgšim Dievu par mūsu vadītājiem gudrību un labu gribu.

Bet man tur, krastmalā ienāca prātā, ko es varu darīt kā ierindas pilsonis. Nākamgad, es uzaicināšu līdzīgi uz Lāčplēša dienas un 18.novembra pasākumiem kādu krievu paziņu, kādu draugu nepilsoni kas nekad tur neiet, lai nosvinētu kopā. Tā dara baznīcā – ej uz dievkalpojumu, uzaicini līdzīgi neticīgu draugu. Varbūt skan naivi kā visu laiku skaistākajā vēlmju domāšanas himnā, Džona Lenona dziesmā “Imagine”: “Jūs teiksiet, ka es esmu sapņotājs, taču es neesmu vienīgais.” Varbūt arī jūs gribat pievienoties? Vai jums ir draugi starp krievvalodīgajiem un nepilsoņiem? Un otrādi krieviem – draugi starp latviešiem? Ja nav, tad atrodi! Tas būtu pa īstam svēti – sastapties un kopā apskaut māti Latviju. Šāds apskāviens mūs darītu par, vienas mātes bērniem, tātad brāļiem un māsām. Tad arī grūtās lietas risinātos vienkāršāk, jo apskaut Latviju kā māti ir pilsonības jēga un piepildījums. Pārējais ir formalitāte. Šim mazajam, naivajam nodomam gribētos izlūgties Dieva svētību un labas gribas cilvēku līdzdalību, jo ar kaut ko taču jāsāk, vai ne? Jēzus saka – maza rauga piciņa saraudzē visu mīklu.

Starp citu, par Dieva svētību – tajā pašā dziesmā ir arī aicinājums iztēloties dzīvi bez reliģijas, bez elles zem kājām un bez debesīm augšā. Līdzīgas domas es ne reizi vien esmu dzirdējis mūsu sabiedrībā. Ja reliģiju padarītu neredzamu un nedzirdamu sabiedriskajā telpā – varbūt tā izzustu un varētu dzīvot kā Lenona dziesmā. Taču tā ir vēlmju domāšanas dziesma. Ir teiciens – “svēta vieta tukša nepaliek”. Tāpat kā ar Latvijas zemi - ja latvieši aizbrauc tādēļ, ka citur ir labāk, tad šurpu atbrauks citi, kam šeit ir labāk. Ja pazūd vietējā reliģija, ienāk cita un mājā līdzās. Ja kāds saka, vai nav vienalga, reliģija paliek reliģija, tad jāteic – starp reliģijām mēdz būt liela atšķirība.

Mazs piemērs, kādas sekas var būt vienai niansei abstraktajā teoloģijā. Monoteiskajās reliģijās ir priekšstats par Dievu, kas ir mūžīgi nemainīgs. Kristīgajā reliģijā Dievam pirms laiku sākuma ir Dēls. Kāda tam nozīme? Ļoti būtiska. Tēvs pirms laika sākuma mīl Dēlu. Tāds Dievs, kam nav Dēla, nemīl. Šis aspekts nemainās arī tad, kad tiek radīts visums, rodas masa un laiks, un dzīvas būtnes, jo Dievs ir nemainīgs, tas neattīstās un neuzlabojas. Tādēļ Dievs, kam nav dēla, nemīl, bet tikai prasa no cilvēka pakļaušanos un paklausību. Dievs, kam ir Dēls, savā būtībā no mūžības ir

mīlestība. Arī tas nemainās. Viņš ir Tēvs, kas mūs mīl ar mūžīgu mīlestību, pirms mēs vēl tapām. Prasīt pakļaušanos un mīlēt ir ļoti atšķirīgas lietas. Tas pārtulkojas arī ticīgo izpausmēs un jo radikālāk katrs no tiem identificējas ar savu Dieva priekšstatu jo vairāk šīs izpausmes atšķiras. Dievs kam ir Dēls, par paklausības augstāko formu nosauc mīlestību uz Dievu un tuvāko. Māte Terēza droši vien ir vispazīstamākā, taču ne vienīgā kristietības radikāle.

Ticība Dieva Dēlam ir visdziļākajā veidā veidojusi līdzī mūsu kultūrtelpu un latvisko identitāti. Es vienmēr salecos, kad sāk runāt par kristīgajām tradīcijām iepretī latviskajām. Latviskās vērtības ļoti būtiskā veidā ir kristīgās vērtības. Tas atspoguļojas pat mūsu valsts ordeņos un himnā.

Taču vēl daudz svarīgāk ir tas, ka iespēja ticēt mīlestības Dievam ir liela privilēģija ko parāda kaut vai tas, ka vissvētāko lūgšanu mēs nesakām sakņupuši zemē kā vergi, bet stāvam kā bērni, paceļot rokas – Mūsu Tēvs debesīs! Arī mīlošais Dievs prasa no cilvēka nevainojami paklausīgu dzīvi. Taču, redzot cilvēku nespēju, viņš rīkojas tikai tā, kā prot tikai mīlestība. Viņš pats nāk kā cilvēks, Jēzus Kristus lai perfekto dzīvi, ko mēs nespējam, nodzīvotu mūsu vietā. Radikālas mīlestības dēļ viņš mūsu vietā ir paklausīgs līdz nāvei un mirst pie krusta ne savu nāvi bet mūsējo, lai atbrīvotu cilvēci mūžīgai dzīvībai. Viņš neliek mums vergot, lai to nopelnītu, bet no brīvas žēlsirdības uzdāvina tam, kurš tic un top kristīts, lai norēķina dienā mēs Dieva priekšā stāvētu ne ar savu dzīvi, bet ar Kristus svētumu. Tāpēc svēttapšanas ceļā mēs varam doties bez bailēm un priecīgi, jo tas nav mūsu pestīšanas pamats, bet auglis un pateicība.

Mīļie kristieši, kuru Latvijā taču esot pat ap 70%! Ja Latvijas svētā vieta kādreiz paliks tukša, žāvājosies pēc kaut kā cita, tā būs tikai mūsu vaina. Mūsu atbildība ir turēt to piepildītu ar radikālu mīlestību uz Dievu un tuvāko. Bet vispirms mums ar to jāpiepildās pašiem. Lai Dievs ir mūsu Tēvs un Latvija mūsu māte.